

Hoe voor mij de grote wereldoorlog II begon

Sylveer Pattyn

Voorwoord

In aansluiting op mijn twee voorgaande getuigenissen over de Tweede Wereldoorlog (jaarboek '88 en '89) gaat het hier over hoe het allemaal begon. Hoe ik de eerste dagen en maanden na het binnenvallen van de Duitse soldaten beleefd heb, hoe ik ternauwernood aan de dood ontsnapt ben.

oooooooooooooooo

De meimaand van 1940 kondigde een mooie zomer aan, het was zeer warm, toch was er iets dreigends, maar wij als jonge mensen sloegen er geen acht op. Anders was het bij onze ouders, zij hadden immers al zoiets meegemaakt (1914).

Er waren reeds tweemaal soldaten gemobiliseerd geworden in 1938 en '39. Toen liep ik nog school in Oostende en ledere maal werden onze klaslokalen hiervoor gebruikt. Wij gingen kijken in het "Bosje" (Prinses Hendrika park) waar de landbouwers van de omliggende streken hun paarden moesten inleveren, daar werden de dieren gekeurd door veeartsen en vervolgens werden ze gebrandmerkt met de letters A B (Armée Belge), in de volksmond, "arm België".

Eind 1939 kwamen wij terug in Lichtervelde wonen en op vrijdag 10 mei vernamen we van mensen die toen reeds een radio hadden dat de Duitsers België waren binnengevallen. Ik ging op dat moment mee met mijn vader om jonge duiven te kopen. Van zodra we dat vernamen ging vader onmiddellijk terug naar huis. We hoorden dat alle jonge mannen tussen 16 en 21 jaar zich naar Frankrijk moesten begeven en reeds die namiddag passeerden de eersten door Lichtervelde richting Frankrijk. De mensen haalden de verschrikkelijke herinneringen op van de Eerste Wereldoorlog, hoe er willekeurig jonge mensen werden doodgeschoten.

Mijn moeder vertelde wat ze zelf had meegemaakt tijdens de Eerste Wereldoorlog. Op het "Onlede Molentje" hadden de Duitsers alle mannen verzameld en op één rij geplaatst, jong en oud door elkaar, en dan schoten ze erop los, eerst om de twee dan om de drie of vier zodat niemand wist of hij nog levend deze rij des doods zou verlaten. Deze belevenis was des te erger voor mijn moeder daar tussen deze mannen vele kennissen waren.

De vrees was groot dat dergelijke taferelen zich weer zouden gaan afspelen. De zaterdag kreeg ik de mogelijkheid om mee te gaan met iemand, een Lichterveldenaar, die naar Frankrijk vluchtte, Maniel Soens, 24 jaar. Hij kende de franse taal en er was geen probleem als ik meeging. Ik was er toen hoop en al 15 en een half jaar oud.

Vlug werd een valies gemaakt samen met iets om te eten. Op de fiets gingen we toen richting Frankrijk.

We waren nog maar in Pervijze of we werden beschoten door een Duits vliegtuig. We vernamen dat de grens met Frankrijk gesloten was en dat niemand meer over kon. Wij rechtsomkeer, terug naar huis.

De volgende morgen, de zondag, om tien uur vertrokken we voor een tweede poging om Frankrijk te bereiken. Dit maal kwamen we zonder problemen aan de grens, maar daar mochten we de openbare weg niet gebruiken; die moest vrijgehouden worden voor de terugtrekkende troepen. Wel mochten we over het land onze weg vervolgen. Het was een enorme sliert mensen die het dierbaarste van hun goederen meesleurden richting Franse kust. De jonge vruchten die een veelbelovende oogst deden vermoeden werden meedogenloos platgetrapt.

We trokken richting Duinkerke. Wij waren niet de enigen die deze richting gekozen hadden. Eens we daar aangekomen waren stonden daar een mengeling van Fransen, Engelsen met vrachtwagen of met paard-en-kar en werden ze het doelwit van Duitse vliegtuigen die de stad en de toegangswegen bombardeerden. We trokken dieper Frankrijk in. Richting Bourbourg. We kwamen er aan tegen de avond. We konden overnachten in een schuur bij een landbouwer aan de rand van de stad. Eens we goed en wel in slaap waren, werden we plotseling gewekt door ratten die over ons heen liepen doch onze vermoeidheid had de overhand op de schrik.

De volgende morgen trokken we verder richting St.-Omer. Op de weg naar St.-Omer was er een drukte van jewelste, alle soort van vervoermiddelen kwamen we tegen. Van St.-Omer ging het richting Calais via Gravelines. In Calais aangekomen was de stad overvol, allemaal vluchtelingen. Langs de kant van de weg lagen de resten van paarden, omgekomen in een bombardement. Iedereen wilde weg, maar niemand wist waarheen. Ikzelf volgde Maniel, hij was de oudste, hij zou wet weten waar naartoe.

Wij trokken verder langs de kustlijn naar Boulogne over Toucquet Plage naar Berck en Rue. Dit traject hadden we allemaal afgelegd op de fiets. Op deze wegen kwamen we ook vluchtelingen tegen, maar niet die grote hoeveelheid van het Noorden. 's Avonds kwamen we in Abbeville aan, alles was er volzet. Men verwees ons naar de rand van de stad. Wij vonden er een hoeve op een van de heuvels rond Abbeville. Op deze boerderij troffen we enkele Belgische soldaten aan, die zich aan het installeren waren voor de nacht. Ze gaven ons iets te eten en we installeerden ook ons bed voor de nacht. In de schuur was er stro genoeg. Voor we gingen slapen, zaten we vanop onze hogere positie neer te kijken op de stad. Op een gegeven ogenblik doken er drie Duitse Stuka's uit de hemel neer en bombardeerden tot drie maal toe Abbeville en dan kwamen ze nog terug om te mitrilleren. Ze lieten Abbeville in puin achter. Balans: een massa doden.

De volgende morgen trokken we rond Abbeville verder naar het Zuiden. We hoorden van Franse soldaten dat we in de tang zaten, dat we ingesloten waren door de Duit-

sers die 's nachts zouden gedropt geweest zijn. Er was maar één uitweg, door middel van het mistige weer en de motregen proberen over de Somme te geraken zonder gezien te worden. Wij dus richting Somme. In het dorpje Le Crotoy, aan de oever van de Somme aangekomen, hadden we geluk. De mist was nog dikker geworden en bovendien was het laag water. Wij samen met ons valies en fiets de oever naar beneden al strompelend en vallend. Frans en op een splinternieuwe motorfiets lieten deze achter om over de Somme te komen. Het was ploeteren naar de overkant, eerst een droog stuk dan weer water tot boven onze knieën en zo verder tot aan de overkant. Dan proberen om met fiets en valies weer boven op de oever te geraken, wat ons na lang zwoegen en wat krachttermen gelukt is. Eénmaal weer vaste grond onder de voet moesten we nog zien over een daar naastgelegen kanaal te komen en door middel van het loopbrugje over een sluis die openstond. Toen we deze hindernis met veel moeite genomen hadden, waren we in St.-Valéry.

De mist begon op te trekken, maar St.-Valéry was verlaten. Toch konden we af en toe de gordijnen zien bewegen, niemand van de inwoners durfde zich buiten te wagen. Ze wisten niet wie er buiten liep, vriend of vijand.

Wij verder. Richting Le Tréport. Langs deze weg stonden de auto's bumper aan bumper verlaten. We reden verder door deze landbouwstreek, maar overal waren de akkers onbewerkt en stonden grote hofsteden leeg. Verder op onze reis hebben wij dit nog meermaats geconstateerd. Van Le Tréport ging het richting Dieppe. Maar we kwamen er niet meer voor de avond. We sliepen toen maar achter een rij elzenstruiken. Ik had geslapen als een os die nacht, maar Maniel had de ganse nacht wakker gelegen, gestoord door geluiden van een bombardement. Toen we verder trokken naar Dieppe was er merkkelijk weinig verkeer. De uitleg hiervoor en voor de slapeloze nacht van Maniel vonden we iets verder. Dieppe was die nacht gebombardeerd geweest. De stad brandde nog, overal puin, veel doden, in de haven waren de schepen gezonken en deze die niet gezonken waren, stonden in brand. Aan de rand van de stad slaagden we er nog in van wat stokbrood te kunnen kapen en we trokken verder richting Rouen.

Voor de tweede maal waren we ternauwernood aan de dood ontsnapt, een eerste maal toen Abbeville volzet was en we slaping vonden op een van de heuvels errond en zagen hoe de Duitsers de stad bombardeerden en een tweede maal toen we niet meer in Dieppe geraakt waren en het bombardement van die stad ontlopen waren zonder het te beseffen. Maar ik als jonge gast heb daar eigenlijk op dat ogenblik niet bij stilgestaan.

In Rouen aangekomen schreef ik mijn eerste postkaart naar huis. Ik kocht er ook een kaart van Frankrijk zodat ik wat meer zou weten waar we precies waren en waar we naartoe gingen.

Van Rouen ging het naar Evreux. Daar aangekomen in de late namiddag vonden we een bureau voor vluchtelingen. Ik hield de wacht bij de fietsen en onze valiezen. Diefstal was toen schering en inslag. Maniel was gaan informeren. We werden naar een landbouwer buiten de stad gestuurd. Het bleek een Belg te zijn afkomstig uit

Moorsele en gehuwd met een Française. Ook hier mochten we in de schuur slapen in gezelschap van twee zwarte hengsten. Over ons verblijf bij deze landbouwer zijn me enkele anekdotes bijgebleven:

“Voor de eerste maal hier, sedert de tien dagen dat we op weg waren konden we warm eten: soep, vlees en aardappelen. De soep was niet te eten maar honger is de beste saus. Het recept van deze soep een melksoep met grote stukken rauwe prei en selder (stukken van ongeveer 10 cm) . 's Anderendaags hielpen we de boer op zijn land: we hielpen mest uitvoeren. Als beloning werden we 's avonds door de boer getrakteerd op een fles cider. We zaten daar in de streek van de cider en van de calvados. Onze boer had zo'n vierhonderd fruitbomen om zijn eigen voorraad te maken. Doch de cider die hij ons inschonk was niet goed, hij was enorm aangelengd. Daags nadien moesten we mee om aardappelen te planten, niet op een omgeploegd en klaarliggende akker, nee op dezelfde weide waar we daags tevoren mest hadden gevoerd. De boer ploegde twee voren en daarin werden de aardappelen geplant. De buurvrouw was er ook bij om te helpen met als gevolg dat we haar hielpen met aardappelen planten en de beloning was opnieuw een fles cider. De fles die we van deze vrouw kregen heeft ons dan doen kennis maken met de echte cider, niet aangelengd. Redelijk boven ons theewater zijn we die avond in slaap gevallen.”

Zo hielpen we verder met de boer op de boerderij. De vrijdagmiddag hoorden we, tijdens het middagmaal, via de radio dat België gecapituleerd had. De franse boerin werd bang en zei dat we weg moesten dit tot grote spijt van haar man. Wij dus terug naar het vluchtelingenbureau in Evreux. Ze zonden ons door naar Chartres. Even overwogen we met de bus te gaan, ze gooiden toch van alles als bagage bovenop de bus, van valiezen tot fietsen. Maar het weer was goed en we waren nu toch al zover, dus fietsten we verder langs “La douce France” afwisselend heuvels, bossen en leegstaande hofsteden. Via Dreux bereikten we Chartres. We zochten het vluchtelingenbureau op en ze stuurden ons naar “La patronage de Jeanne d’Arc”, een herberg of zo dachten wij. Het was een grote danszaal geheel in spiegelwanden met op de grond stro en een twintigtal vluchtelingen. We kregen er brood en kaas.

's Anderendaags werden we nogmaals doorgestuurd naar een ander bureau waar een Belgische consul was. De persoon achter een loket ging flink tekeer in het frans. Daar het allemaal zo vlug ging, verstond ik er niets van en daarenboven maakte de fransman zich enorm boos omdat ik het niet verstond. Gelukkig kreeg ik uitleg van een man achter mij, een Antwerpse matroos. Ik moest buiten bij een agent staan wachten tot ze verdere orders gaven. Er stond inderdaad een agent buiten samen met een andere Belg, 18 jaar oud, een Brusselaar, maar geboren in Kortemark. Maniel kwam op zijn beurt naar buiten en hij moest bij een landbouwer even buiten Chartres gaan werken. Hier scheidten de wegen van de twee Lichterveldse vluchtelingen.

Wat is er gebeurd met Maniel na het ogenblik dat onze wegen zich gescheiden hadden in Chartres. Hij is enkele dagen tewerk gesteld geweest bij een landbouwer. Toen deze ook met zijn gezin op de vlucht sloeg is Maniel verder getrokken naar Orléans. Vandaar naar Tours en naar Poitiers. Daar werd hij in de gemeenteschool

gestopt. Hij heeft het bombardement van Italiaanse vliegtuigen meegemaakt op het station van Poitiers. Hij is dan op sleeptouw genomen door drie broers uit Bredene die hem meenamen via Tours, rond Parijs naar Beauvais, Amiens, Arras, Rijsel en zo tot Nieuwkerken waar ze scheidden en Maniel weer naar Lichtervelde kwam.

Later nam de agent ons mee naar het station. Ik moest mijn fiets afgeven bij een goederenwagon. Wij werden zelf ook op de trein gestopt met franse soldaten. Van zitten was geen sprake. Hij zat bomvol. 's Avonds kwamen we aan in het station van Orléans. Iedereen uitstappen, de fiets bleef waar hij was. Een Belgische soldaat, een sergeant-beroepsvrijwilliger, informeerde wat met ons te doen en stopte ons op een andere trein. Het waren lege wagons. Wij ons geïnstalleerd om te proberen te slapen tot men ons opnieuw kwam halen, het was de verkeerde trein. Ik trok het me niet meer aan en bleef liggen. Ik werd wakker en de trein reed in volle vaart. In het volgende compartiment vond ik mijn reisgenoten terug. Men had ze drie maal doen veranderen van trein om ze tenslotte toch maar weer op de eerste te stoppen. Tegen de middag waren we in Limoges. We kregen er wat brood, kaas en wijn.

Het was een elektrische trein en waar we naartoe gingen, wist niemand. 's Avonds kwamen we aan in Toulouse. Daar moesten we uitstappen. Achteraan de trein was er een goederenwagon en daar, wonder boven wonder, vond ik mijn fiets terug.

De sergeant had reeds een grote groep vluchtelingen verzameld. Ik ging eerst nog wat brood kopen. 's Avonds stopten ze ons in het sportpaleis van Toulouse gelegen aan de Garonne. Eenmaal binnen werd achter ons de poort gesloten en kon er niemand meer naar buiten. We moesten slapen op een stenen vloer. Ook hier een anekdote :

“Toen ik 's morgens om vijf uur wakker werd, stond er aan de lege zwemkom reeds twee rijen van een tiental man te wachten. Toen de man die naast mij lag ook wakker werd, vroeg ik hem wat dit te betekenen had. We waren er met vijf duizend vluchtelingen in het sportpaleis en om zeven 's morgens gaf men brood en wie iets wilde, moest al van vrij vroeg in de rij staan. De goede orde werd verzorgd door Waalse agenten. Er waren een vijftal stalletjes waar men brood en koffie gaf, éénmaal 's morgens en éénmaal 's avonds. Men mocht het sportpaleis verlaten van 16 uur tot 21 uur. Ook ik ging de stad in en kocht daar wat brood en fruit voor het geval ik in het kamp aan geen eten kon geraken. Op een avond, ik was reeds op terugweg naar het sportpaleis, werd mijn naam geroepen. Het was een oude schoolmakker ten tijde van mijn schoolperiode in Oostende. De jongen was zijn ouders kwijt in het bombardement van Dieppe. Hij had niets meer, alleen de kleren die hij aan had en een paar franken. De jongen is verder bij mij gebleven.”

De volgende morgen moesten wij verzamelen aan de poort en ging het terug naar het station. Ik had mijn fiets nog steeds bij net zoals twee andere lotgenoten. We werden terug op de trein gestopt en naar Gimont gebracht. Vandaar ging het te voet, in mijn geval per fiets, naar Mauvezin, ongeveer een twintig à vijfentwintig km. Berg op, berg af.

Panoramisch zicht op Solomiac

We werden er ondergebracht in een klasje van het schoolgebouw. We kregen er wat te eten brood, worst en koffie. Ik had er veel last van het bloeden van mijn neus, samen met een barstende hoofdpijn. Dit werd veroorzaakt door de enorme warmte die er in die streek heerste.

's Anderendaags 's morgens kregen we sedert we vertrokken waren de mogelijkheid om ons eens degelijk te wassen. Later op de dag moest een deel van de groep, waaronder ikzelf naar een verderop gelegen dorpje Solomiac. Het lag een achttal km verder.

Solomiac was een dorpje van een vijftigtal huisjes. Eén grote boerderij, een kerk, een hotel en één café. Wij kregen een leegstaand huis toegewezen recht tegenover de kerk. Er stonden drie bedden zonder iets. We kregen wat stro om op de planken te leggen. Het hotelletje "Hotel Modern" was twee kamers rijk. We mochten van de eerste dag al helpen om aardappelen te schillen, in ruil konden we er 's avonds eten. Ook de anderen werden in leegstaande huizen ondergebracht. 's Anderendaags was er om 6 u.30 appel en om 7 uur konden we eten in een inderhaast opgerichte veldkeuken aan de andere kant van het dorp naast het enige cafeetje. Er werden kamer- of huisoversten aangesteld en we hadden naast de sergeant nu ook een luitenant. Het was een Waal die daar reeds was met zijn vrouw en twee kinderen. Verder waren daar nog een ordonnans, een korporaal met zijn vrouw en zoon die architect was te Gent en met hun eigen wagen naar Solomiac gereden waren.

Dezelfde dag werd mijn fiets opgeëist door het Belgische leger, namelijk door de luitenant, mijn twee collega's met hun fiets was hetzelfde lot beschoren. 's Namiddags werd uiteengezet dat we nu onder gezag van het Belgisch leger vielen, wat onze verplichtingen waren en welke straffen ons te wachten stonden bij ongehoorzaamheid. Ik werd ingedeeld in de 505de compagnie, 1ste peloton, 2de sectie Solomiac, Mauvezin Centre de Recrutement, état major Armée Belge. We kregen een soldij 1,25 fr. per dag uitbetaald op het einde van de week.

Daar kwam ik ook in aanraking met de fameuze franse toiletten een stenen put van 1,5 m op 1,5 m met aan de voorzijde een rij stenen een vijftigtal cm hoog. Dat was alles, niets om je aan vast te houden.

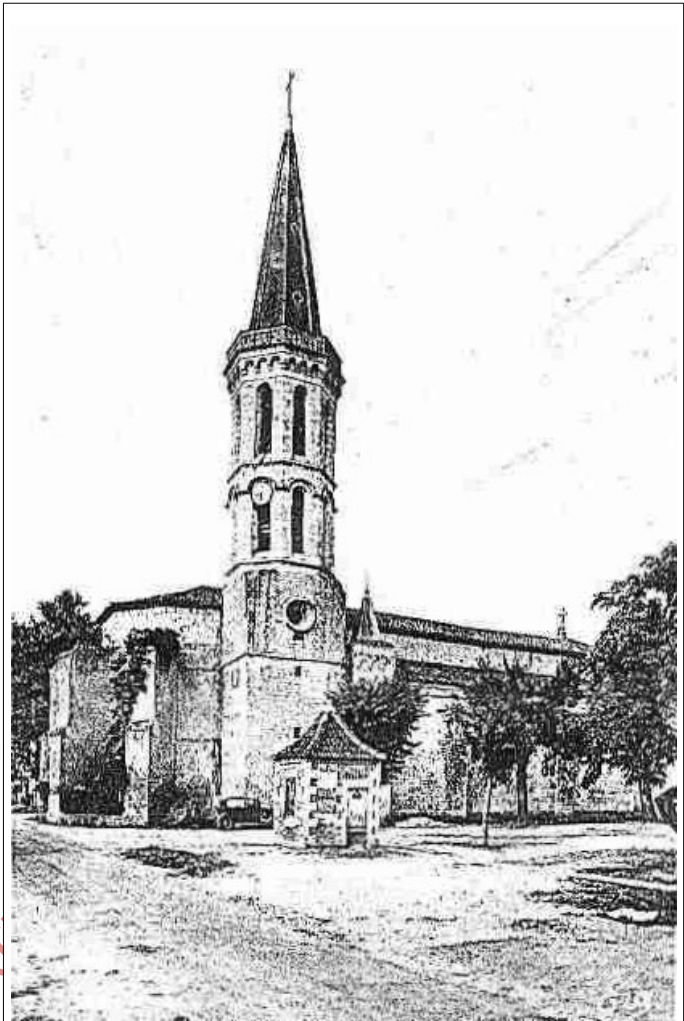
De volgende dagen werden we ingeschakeld om allerhande karweien te doen. Zo was een van de eerste dingen die we moesten doen een WC maken naar meer Belgische normen. Dit door het graven van een put en gebruik makende van enkele sterke takken. Verder leerde men ons marcheren en werden marsoefeningen gehouden.

Vanaf 's morgens tien uur tot 's namiddags vijf uur was er in Solomiac niemand te zien die aan het werk was: het was er snikheet. Het voorbij stromend riviertje was de ideale oplossing in die tijd van de dag om voor afkoeling te zorgen. "Als het zo snikheet was, gingen we zwemmen in dat riviertje, we hadden wel geen zwembroek bij, maar een handdoek was goedgekeurd om dit kledingstuk te vervangen. In het water hebben we veel plezier beleefd en we zaten er tot driemaal per dag in."

We moesten onze eigen was doen. Dit gebeurde aan de gemeentelijke wasplaats, nabij de rivier. De was werd gedaan met behulp van een stuk Marseillese zeep en door middel van een plankje waarmee men op de was sloeg. De Fransen deden dit met dit plankje, wij zonder.

Toen wij daar zo'n veertiental dagen waren, vernamen we dat de Fransen zich overgegeven hadden. Die dag waren er geen oefeningen. "We zaten buiten wat te luiëren en waren de Vlaamse Leeuw aan het zingen, de Fransen verstonden ons toch niet! Toen kwam de sergeant binnen. We kregen daar zo'n uitbrander van formaat, we hadden de Fransen beledigd en die hadden zo veel voor ons gedaan. Het was vlug afgelopen met zingen."

Van dan af moesten wij niet veel meer doen, en wisten niet wat er van geworden moest. Een van de volgende dagen moesten we ons paspoort inleveren en werden er weer turnoefeningen en ander manoeuvres gehouden.

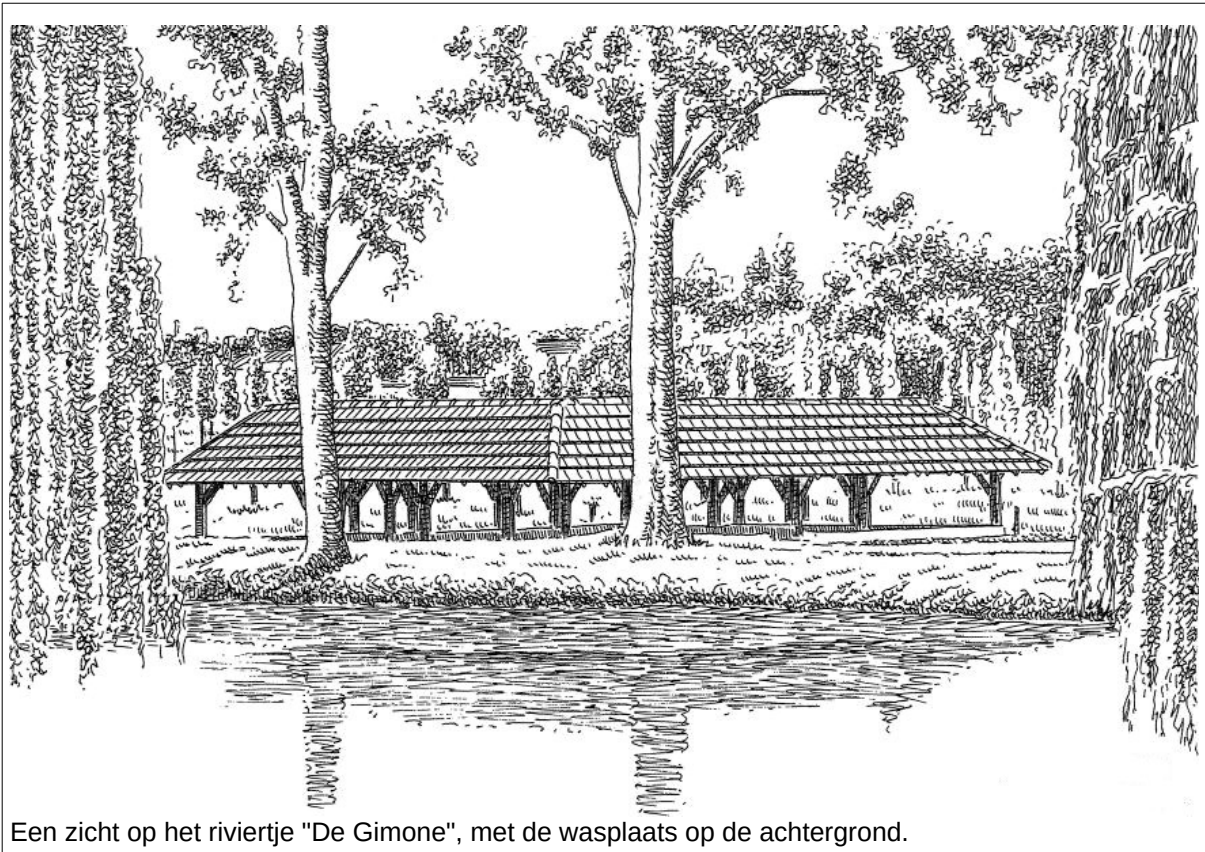

Het kerkje van Solomiac

Een paar weken na dit feit was op een morgen plots de luitenant met hebben en houden vertrokken. 's Anderendaags 's morgens was ook de korporaal verdwenen. Alleen de sergeant bleef over en hij begreep er ook niet veel van en kon ons geen uitleg geven.

Nu de luitenant weg was, ging ik gaan kijken of mijn fiets daar nog was. Dat was zo en bovendien lagen er nieuwe banden op en was mijn achteruittraprem hersteld (hij was reeds stuk van bij het oversteken van de Somme). Nu ik mijn fiets terug had, was er nog één ding dat ik graag terug in mijn bezit wou hebben: mijn paspoort. Na kleine navraag en met hulp van een lotgenoot vonden we ze terug in de lade van een klein bureautje. Daarbij lagen ook orders voor als de Duitsers zo ver zouden doorkomen. Wij zouden dan moeten verder vluchten via Spanje naar Algerije.

Na enkele dagen kwam de sergeant met nieuws. Alles inpakken, we gingen terug naar België naar huis. Mijn twee andere collega's met de fiets gingen niet mee terug, zij trokken verder, naar Lourdes zo'n 120 km verder.

Een zicht op het riviertje "De Gimone", met de wasplaats op de achtergrond.

Eerst ging het terug naar Mauvezin, waar we de nacht doorbrachten in de school. Van Mauvezin ging het te voet, ik per fiets, naar Gimont. Daar werden we op de trein gestopt naar Toulouse. In Toulouse werd er dan een trein gevormd van goederenwagons. In het station was er een enorme drukte, een grote samenvoeging van jonge mannen die terug naar België gingen. De trein vertrok tegen de avond. De eerste halte was Bordeaux. Niemand mocht van de trein en daar hebben we dan voor de eerste maal Duitse soldaten gezien. Een half uur later vertrok de trein weer. Richting Parijs. Tot in Parijs heeft de trein vlot doorgereden. Van Parijs ging het naar Brussel en vanaf Parijs ging het op een slakkengangetje. We werden verschillende malen op een zijspoor gerangeerd om andere treinen door te laten die vol zaten met soldaten of met materiaal. 's Anderendaags ging het nog trager. We stonden op momenten meer dan twee uur stil midden de velden. In de velden zagen we soms de resten liggen van Duitse en Engelse vliegtuigen. Ook lagen er her en der snel gemaakte graven een hoopje aarde waaruit twee laarzen staken en ernaast een bajonet in de grond gestoken met een helm op de kolf van het geweer. Slechts de volgende morgen reden we traag over de Frans-Belgische grens en kwamen we in de loop van de namiddag aan in Brussel.

In Brussel moesten wij te voet naar een school. We kregen er eten en er moesten nog formulieren ingevuld worden zei men. Toen ik de kans schoon zag, nam ik mijn fiets, die wonder boven wonder de reis meegemaakt had en nog op de trein stond toen we in Brussel waren, en reed weg door de openstaande poort. Beneden op het einde van de straat lag er een kanaal en daar stond er een agent. De weg gevraagd

naar Gent. En zo reed ik door Brussel. Maar op een van de hellingen die Brussel rijk is, blokkeerde ik, waarschijnlijk doordat ik al enkele dagen weinig te eten had gekregen en bijna niet geslapen had. Net toen ik wat uitgerust had en aan het overwegen was om iets te gaan drinken, werd ik aangesproken door een heer. Hij vroeg me of ik een vluchteling was die naar België teruggekeerd was en vanwaar ik was. Toen hij hoorde dat ik van Lichtervelde was, vroeg hij me of ik de houthandel Perneel kende. Dat was namelijk zijn broer. Ik kon bij hem de nacht doorbrengen en 's anderendaags meereizen met een andere broer van hem, een varkenshandelaar uit Torhout.

Vervolgens trakteerde hij me in een nabijgelegen café. Plots veerde hij recht en stuurde me naar een vrachtwagen, aan de overkant van de straat, die van Veurne was. "Vraag of je mee kunt" zei hij. Ik erop af en ik kon mee maar hij moest nog eerst gaan laden in Mechelen bij de conservenfabriek "Le Soleil". Voor mij was dit geen probleem. De fiets op de vrachtwagen en wij op weg naar Mechelen. Eerst had ik nog eerst de tijd genomen om de heer Perneel te bedanken voor zijn hulp.

ARMÉE BELGE
CENTRES DE RECRUTEMENT

BELGISCH LEGER
WERVINGSCENTRA

Déclaration - Verklaring

Je soussigné Alfred Dumfreviere, Commandant de Specter
De ondergeteekende _____, Commandant van _____
atteste que le nommé _____, né à _____, le _____,
verklaart hierbij dat de genaamde PATTYN Sylvain, geboren te Solomiac
domicilié à _____, a en mai 1940, conformément aux ordres diffusés
den 11-5-1940, wonende te Lichtervelde in Mei 1940, overeenkomstig de
par le Gouvernement, quitté son domicile, en Belgique, pour rejoindre les Centres de Recrutement
door de Regeering bekendgemaakte bevelen, zijn woonplaats in België verlaten heeft om de Wer-
de l'Armée Belge.
vingscentra van het Belgisch leger te vervoegen.

Recueilli depuis lors dans un centre de la Région de Solomiac (Gent),
Sindsdien opgenomen in een Centrum van de streek van _____
il est rapatrié ce jour pour être rendu à ses foyers.
wordt hij heden naar zijne haardstede teruggebracht.

A défaut d'arrêté Royal, l'appelant sous les armes, il n'a jamais fait partie de l'Armée Belge.
Bij gebrek aan Koninklijk besluit dat hem onder de wapens zou hebben geroepen, heeft hij nocit
deel uitgemaakt van het Belgisch leger.

A (Te) Solomiac, le (den) 21-7 1940.

Le Commandant de la Compagnie,
De Commandant der Compagnie,
Alfred Dumfreviere

(Zegel)
(Cachet)

Bewijs van inlijving in het Belgisch leger in Solomiac.

Mijn fiets ging bovenop een lading erwten-conserven, in Mechelen en 's avonds rond 9 h.30 waren we in de Koolskampstraat in Lichtervelde. Hij stopte ter hoogte van de woning van Jozef De Waele en ik was weer thuis na drie maanden.

Sindsdien ben ik reeds een drietal maal terug geweest in Solomiac. Veel is het er niet veranderd. Juist een garage is erbij gekomen, maar verder is het hetzelfde dorpje gebleven, nog altijd even rustig. De openbare wasplaats is er nog steeds en sommige vrouwen doen nog op de oude wijze de was. Ik vernam er ook dat er een vluchteling, iemand uit Hasselt, ieder jaar samen met zijn gezin naar ginds gaat om er zijn verlof door te brengen.

Heemkundige kring Karel Van de Poele